

**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1997 - 1998 (*)

6 OKTOBER 1998

WETSONTWERP

**houdende fiscale en
andere bepalingen**

AMENDEMENTEN

Nr. 12 VAN DE HEER REYNDERS

Art. 19

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 19. — Artikel 184 van het hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 184, § 1. — Als gestort kapitaal wordt aangemerkt het deel van het eigen kapitaal van de vennootschap dat is samengesteld door inbrengen die werkelijk zijn gestort en dat is geboekt op de kapitaalrekening of op de uitgiftepremierekening, voor zover die inbrengen niet werden terugbetaald en die rekeningen niet werden verminderd.

Het deel van het maatschappelijk kapitaal dat voortkomt uit de opnemings van meerwaarden uit een opwaardering of van winsten wordt niet als gestort kapitaal aangemerkt.

Zie:

- 1608 - 97 / 98:

— Nr. 1 : Wetsontwerp.

— Nrs. 2 en 3 : Amendementen.

(*) Vierde zitting van de 49ste zittingsperiode

**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1997 - 1998 (*)

6 OCTOBRE 1998

PROJET DE LOI

**portant des dispositions
fiscales et autres**

AMENDEMENTS

N° 12 DE M. REYNDERS

Art. 19

Remplacer cet article par la disposition suivante :

«Art. 19. — L'article 184 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 184 § 1er. — Est considérée comme capital libéré la partie des capitaux propres de la société formée par des apports effectivement libérés et inscrite au compte capital ou au compte prime d'émission, dans la mesure où ces apports n'ont pas été remboursés et où ces comptes n'ont pas été réduits.

N'est pas considérée comme capital libéré la partie du capital social résultant de l'incorporation de plus-values de réévaluation ou de bénéfices.

Voir:

- 1608 - 97 / 98:

— N° 1 : Projet de loi .

— N°s 2 et 3 : Amendements.

(*) Quatrième session de la 49ème législature

§ 2. Wanneer een bedrijfsafdeling of een algemeenheid van goederen wordt ingebracht onder de voorwaarden voor toepassing van artikel 46, § 1, eerste lid, 2°, is het door die inbreng gestorte kapitaal gelijk aan de fiscale nettowaarde die de inbreng had bij de inbrenger.

Wanneer een Belgische inrichting in een binnenlandse vennootschap wordt ingebracht onder de voorwaarden voor toepassing van artikel 231, § 3, is het door die inbreng gestorte kapitaal gelijk aan de fiscale nettowaarde die de inrichting, op het tijdstip van de inbreng, had bij de inbrenger, na aftrek van :

1° de voorheen belaste reserves;

2° de vrijgestelde reserves, andere dan :

a) de in artikel 44, § 1, 1°, vermelde meerwaarden die zijn vrijgesteld;

b) de in artikel 48 vermelde vrijgestelde waardeverminderingen en voorzieningen.

§ 3. Onverminderd de toepassing van artikel 214, § 1, wordt evenwel niet als gestort kapitaal aangemerkt, het netto-actief vermeld in artikel 26sexies van de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend, dat het maatschappelijk kapitaal uitmaakt van een vennootschap met een sociaal oogmerk of dat op een onbeschikbare reserverekening van die vennootschap wordt geboekt. Dat maatschappelijk kapitaal en die reserverekening worden slechts vrijgesteld voor zover voldaan is aan de voorwaarden als vermeld in artikel 190. ».

VERANTWOORDING

1. Het amendement betreft vooral artikel 19, 1°. Dat punt 1° vervangt artikel 184, tweede lid, van het Wetboek dat betrekking heeft op de uitgiftepremie.

Er is verhoging van het kapitaal van een vennootschap met uitgiftepremies wanneer de uitgifteprijs van de nieuwe aandelen hoger ligt dan de nominale waarde van de bestaande aandelen (of indien de bestaande aandelen aandelen zijn zonder vermelding van de nominale waarde, die a pari staan tegen de bestaande aandelen, dat wil zeggen tegen hde kapitaalfractie die ze vertegenwoordigen).

De thans vigerende versie van dat lid, die is ingevoegd bij een wet van 28 juli 1992, luidt als volgt :

«Het gestort kapitaal omvat mede de uitgiftepremies.».

Daaruit moet worden afgeleid dat die gelijkstelling van de uitgiftepremie met kapitaal in de huidige regeling aan geen enkele voorwaarde onderworpen is (zie onder meer J. Kirkpatrick, *Le régime fiscal des sociétés en Belgique*, 2e uitgave, 1995, nr. 3.5, *in fine*).

2. Dat is echter niet de zienswijze van de administratie die, ondanks de algemene strekking van de tekst, van mening is dat de uitgiftepremie een belastbare winst is voor de vennootschap op het tijdstip waarop die uitgifte gebeurt,

§ 2. Lorsqu'une branche d'activité ou une universalité de biens fait l'objet d'un apport dans les conditions qui rendent l'article 46, § 1er, alinéa 1er, 2°, applicable, le capital libéré par cet apport est égal à la valeur fiscale nette que cet apport avait dans le chef de l'apporteur.

Lorsqu'un établissement belge fait l'objet d'un apport à une société résidente, dans les conditions qui rendent l'article 231, § 3, applicable, le capital libéré par cet apport est égal à la valeur fiscale nette que cet établissement avait dans le chef de l'apporteur, au moment de l'opération d'apport, sous déduction :

1° des réserves antérieurement taxées;

2° des réserves exonérées, autres que :

a) les plus-values visées à l'article 44, § 1er, 1°, qui étaient exonérées;

b) les réductions de valeur et les provisions exonérées visées à l'article 48.

§ 3. Sans préjudice de l'application de l'article 214, § 1er, n'est toutefois pas considéré comme du capital libéré, l'actif net visé à l'article 26sexies de la loi du 27 juin 1921 accordant la personnalité civile aux associations sans but lucratif et aux établissements d'utilité publique, qui compose le capital social d'une société à finalité sociale ou qui a été comptabilisé sur un compte de réserve indisponible de cette société. Ce capital social et ce compte de réserve ne sont exonérés que si les conditions visées à l'article 190 sont remplies. ».

JUSTIFICATION

1. L'amendement concerne principalement le 1° de l'article 19, qui remplace l'alinéa 2 de l'article 124 du Code relatif à la prime d'émission.

Il y a augmentation de capital d'une société avec primes d'émission lorsque le prix d'émission des actions nouvelles est supérieur à la valeur nominale des actions existantes (ou si les actions existantes sont des actions sans désignation de valeur nominale, au pair des actions existantes, c'est-à-dire la quotité du capital qu'elles représentent).

Dans sa version actuellement en vigueur, issue d'une loi du 28 juillet 1992, cet alinéa dispose :

«Les primes d'émission sont assimilées à du capital libéré».

Il faut en déduire que cette assimilation de la prime d'émission au capital n'est, sous le régime actuel, soumise à aucune condition (voir notamment J. Kirkpatrick, *Le régime fiscal des sociétés en Belgique*, 2ème édition, 1995, n° 3.5, *in fine*).

2. Telle n'est pas, il est vrai, la position de l'administration, qui, en dépit du caractère général du texte, considère que la prime d'émission constitue un bénéfice imposable dans le chef de la société au moment de sa création, à moins

behalve indien in de akte van kapitaalverhoging volgens een door de praktijk bekrachtigde formule wordt gepreciseerd dat het bedrag van de premie wordt geboekt op een speciale onbeschikbare rekening die, net als het kapitaal, de waarborg ten opzichte van derden is en dat het bedoelde bedrag slechts volgens de in de vennootschapswet vastgestelde regels voor de vermindering van het maatschappelijk kapitaal kan worden verminderd of weggeboekt.

Die administratieve interpretatie berust op een arrest van het Hof van Cassatie van 13 april 1978 (*Pas.*, I, 899).

Los van de kritiek die erop is geleverd (zie T. Afschrift, nota onder dat arrest, JDF, 1982, blz. 338) is dat arrest om verschillende redenen voorbijgestreefd :

a) het heeft betrekking op de regeling van het WIB 1964, waarin geen algemene bepaling was opgenomen die de uitgiftepremie gelijkstelt met kapitaal, maar enkel een bijzondere bepaling inzake de vereffening van vennootschappen (WIB, 1964, artikel 122, 4°);

b) het betreft een belastbaar tijdperk van vóór het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen, dat het boekhoudkundig statuut van de uitgiftepremie heeft geregeld : die premie moet, in de passiva van de balans, worden opgenomen in het eigen vermogen, onder een bijzondere rubriek «uitgiftepremies», apart van de reserves en de overgedragen winst : de boekhoudkundige reglementering onderstreept zodoende duidelijk dat de uitgiftepremie weliswaar niet in de «kapitaal»-rekening wordt opgenomen maar dat ze niet mag worden verward met gereserveerde winsten.

3. Krachtens artikel 19, 1°, van het ontwerp wordt de gelijkgeschakeling van de uitgiftepremies met gestort kapitaal uit een fiscaal oogpunt onderworpen aan een beperking aangezien de voorgestelde tekst bepaalt dat «Het gestort kapitaal (...) mede, onder dezelfde voorwaarde en in dezelfde mate als het maatschappelijk kapitaal, de uitgiftepremies [omvat].».

Volgens de toelichting zullen de uitgiftepremies bijgevolg slechts met gestort kapitaal worden gelijkgesteld indien voldaan is aan de voorwaarde die is vastgesteld in de oude rechtspraak die hierboven (zie punt 2) in herinnering is gebracht : in het besluit betreffende de kapitaalverhoging zal de algemene vergadering van de aandeelhouders of vennoten opnieuw moeten bepalen dat de uitgiftepremie zal worden geboekt op een rekening die, zoals het maatschappelijk kapitaal, de waarborg ten opzichte van derden vormt en die slechts kan worden verminderd of weggeboekt door een nieuwe beslissing van de algemene vergadering die wordt genomen volgens de regels die van toepassing zijn voor een wijziging van de statuten.

Als een kapitaalverhoging met uitgiftepremie wordt doorgevoerd zonder dat die clausule in de desbetreffende akte is opgenomen, zal die uitgiftepremie luidens de door het ontwerp voorgestelde tekst worden belast als winst van het belastbaar tijdperk waarin de kapitaalverhoging heeft plaatsgehad, zelfs indien ze, zoals het boekhoudrecht het voorschrijft, wordt ingeschreven in de rubriek «uitgiftepremies» en geen invloed heeft op het boekhoudkundig resultaat van het aanslagjaar.

que l'acte d'augmentation de capital ne précise, selon une formule consacrée par la pratique, que le montant de la prime est affecté à un compte spécial indisponible qui constitue, à l'égal du capital, la garantie des tiers et qui ne peut être réduit ou supprimé que suivant les règles prescrites par la loi sur les sociétés pour la réduction du capital social.

Cette interprétation administrative se fonde sur un arrêt de la Cour de cassation du 13 avril 1978 (*Pas.* I, 899).

Indépendamment des critiques dont il a fait l'objet (voir T. Afschrift, note sous cet arrêt, JDF, 1982, 338), cet arrêt est dépassé, pour plusieurs raisons :

a) il se rapporte au régime du CIR 1964, dans lequel il n'y avait pas de disposition générale assimilant la prime d'émission au capital, mais seulement une disposition particulière en matière de liquidation de sociétés (CIR, 1964, article 122, 4°).

b) il est relatif à une période imposable antérieure à l'arrêt royal du 8 octobre 1976 sur les comptes annuels des entreprises qui a organisé le statut comptable de la prime d'émission : celle-ci doit être portée, au passif du bilan, dans les capitaux propres, sous une rubrique particulière «primes d'émission», distincte des réserves et du bénéfice reporté : la réglementation comptable souligne ainsi clairement que la prime d'émission, bien qu'elle ne soit pas portée au compte «capital», ne peut être confondue avec des bénéfices réservés.

3. Le texte proposé par l'article 19, 1°, du projet subordonne l'assimilation des primes d'émission à du capital libéré au point de vue fiscal à une restriction : suivant le texte proposé, «*les primes d'émission sont assimilées à du capital libéré à la même condition et dans la même mesure que le capital social*».

D'après l'exposé des motifs, les primes d'émission ne seront des lors assimilées à du capital libéré qu'à la condition consacrée par la jurisprudence ancienne qui a été rappelée *supra*, 2 : il faudra à nouveau que, dans la résolution relative à l'augmentation de capital, l'assemblée générale des actionnaires ou associés stipule que la prime d'émission sera portée à un compte qui, au même titre que le capital social, constitue la garantie des tiers et qui ne pourra être réduit ou extourné que par une nouvelle décision de l'assemblée générale prise suivant les règles applicables pour une modification des statuts.

D'après le texte proposé par le projet, si une augmentation de capital est réalisée avec prime d'émission sans que cette clause figure dans l'acte d'augmentation de capital, la prime d'émission sera taxée au titre de bénéfice de la période imposable pendant laquelle l'augmentation de capital a été réalisée, même si, comme l'impose le droit comptable, elle est comptabilisée au poste «prime d'émission» et n'influence pas le résultat comptable de l'exercice.

4. In de praktijk betekent de door het ontwerp voorgestelde wijziging waarschijnlijk nauwelijks een nadeel voor de naamloze vennootschappen en de BVBA's aangezien voor de kapitaalverhogingen en de wijzigingen van de statuten die betrekking hebben op het erkende kapitaal van die vennootschappen noodzakelijkerwijs een notariële akte wordt opgemaakt en de notarissen steeds de voormelde clausule overnemen, overeenkomstig de oude rechtspraak van het Hof van Cassatie.

5. De regel die men met het ontwerp opnieuw wil invoeren is daarentegen rampzalig voor de coöperatieve vennootschappen (het onder punt 2 vermelde arrest uit 1978 van het Hof van Cassatie heeft uitgerekend op een dergelijke vennootschap betrekking).

In de vennootschappen met veranderlijk kapitaal is immers alleen het vereiste basiskapitaal de waarborg ten opzichte van derden; in de statuten kan worden bepaald dat de raad van bestuur zich uitspreekt over het toelaten van nieuwe vennoten en over het bedrag van de uitgiftepremie (die in de coöperatieve vennootschappen toegangsrecht wordt genoemd); die beslissingen moeten weliswaar worden genomen door de algemene vergadering (vennootschapswet, artikel 146, 2°, gewijzigd bij een wet van 1991), maar het gaat niet om een statutenwijziging en bijgevolg is het optreden van een notaris niet vereist, zodat de traditionele clausule niet wordt opgenomen in de akte waarin de verhoging van het vennootschapskapitaal wordt vastgesteld. Volgens het ontwerp zal het toegangsrecht worden beschouwd als een belastbare winst van de coöperatieve vennootschap en dus worden verminderd met een volkomen ongerechtvaardigde vennootschapsbelasting.

6. Het amendement stelt voor het gestort kapitaal gewoon te omschrijven door te verwijzen naar de boekhoudkundige begrippen «kapitaal»-rekening en «uitgiftepremie»-rekening.

De voorgestelde omschrijving kan worden toegepast op *alle vennootschappen*, ook op die waarvan het maatschappelijk kapitaal niet (vennootschappen onder firma, commanditaire vennootschappen) of slechts gedeeltelijk (coöperatieve vennootschappen) de waarborg ten opzichte van derden is.

7. Die wijziging brengt een ermee samenhangende wijziging met zich van artikel 18 van het Wetboek, die aan bod komt in een amendement op artikel 3 van het ontwerp.

8. In de punten 2° en 3° van artikel 19 van het ontwerp wordt door het amendement slechts een vormwijziging aangebracht : met het oog op de leesbaarheid van dat artikel wordt voorgesteld de leden van artikel 184 die bij die bepalingen worden toegevoegd onder te brengen in een § 2 en een § 3.

Nr. 13 VAN DE HEER REYNDERS

Art. 3

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 3. — Artikel 18 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepalingen :

4. En pratique, la modification proposée par le projet ne présente sans doute guère d'inconvénient pour les sociétés anonymes et les SPRL, puisque les augmentations de capital et les modifications des statuts relatives au capital autorisé de ces sociétés font nécessairement l'objet d'actes notariés et que les notaires ne manquent pas de reproduire la clause rappelée plus haut conformément à la jurisprudence ancienne de la Cour de cassation.

5. En revanche, la règle que le projet entend restaurer est catastrophique pour les sociétés coopératives (l'arrêt de la Cour de cassation de 1978 cité *supra*, 2 précité est précisément relatif à une telle société).

En effet, dans ces sociétés à capital variable, seul le capital minimum constitue la garantie des tiers; les statuts peuvent prévoir que le conseil d'administration se prononce sur l'admission de nouveaux associés et sur le montant de la prime d'émission (appelée, dans les sociétés coopératives, droit d'entrée); même si ces décisions relèvent de l'assemblée générale (loi sur les sociétés, article 146, 2°, modifié par une loi de 1991), il ne s'agit pas d'une modification des statuts et l'intervention d'un notaire n'est dès lors pas requise, de sorte que la clause sacramentelle n'est pas insérée dans l'acte qui constate l'augmentation du fonds social. Suivant le texte du projet, le droit d'entrée sera considéré comme un bénéfice imposable de la société coopérative et donc amputé d'un impôt des sociétés totalement injustifié.

6. L'amendement propose de définir très simplement le capital libéré par référence aux notions comptables de compte «capital» et de compte «primes d'émission».

La définition proposée peut être appliquée à *toutes les sociétés*, y compris celles dont le fonds social ne constitue pas la garantie des tiers (société en nom collectif, société en commandite simple) ou ne constitue que partiellement la garantie des tiers (société coopérative).

7. Cette modification entraîne une modification corrélative de l'article 18 du Code, qui fait l'objet d'un amendement à l'article 3 du projet.

8. En ce qui concerne les 2° et 3° de l'article 19 du projet, l'amendement n'y apporte qu'un changement de forme : il propose que les alinéas de l'article 184 ajoutés par ces dispositions fassent l'objet d'un § 2 et d'un § 3 de l'article 184, de manière à faciliter la lecture de cet article.

N° 13 DE M. REYNDERS

Art. 3

Remplacer cet article par la disposition suivante :

«Art. 3. — L'article 18 du même Code est remplacé par les dispositions suivantes :

«Art. 18. — Als dividenden worden aangemerkt alle voordelen die, uit welken hoofde en op welke wijze ook, door een vennootschap worden toegekend aan de aandelen en winstbewijzen, ongeacht de benaming daarvan.

Als dividenden worden echter niet aangemerkt de terugbetalingen van gestort maatschappelijk kapitaal in de zin van artikel 184, die verricht werden overeenkomstig de voorschriften van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen.

De dividenden omvatten niet de inkomsten als bedoeld in artikel 19, §1, 4°.

Art. 18bis. — In de hierna aangegeven mate worden met dividenden gelijkgesteld, de interesten van elke al dan niet door effecten vertegenwoordigde geldlening verstrekt door een persoon aan een vennootschap waarvan hij aandelen bezit of waarin hij een opdracht of functies als vermeld in artikel 32, eerste lid, 1°, uitoefent, alsmede, als het om een natuurlijke persoon gaat, elke geldlening verstrekt aan die vennootschap door de echtgenoot van die persoon of door zijn minderjarige kinderen of door die van zijn echtgenoot wanneer die persoon of zijn echtgenoot het wettelijk genot van de inkomsten van die kinderen heeft.

De geldleningen bedoeld in het eerste lid omvatten niet:

1° de obligaties en andere soortgelijke effecten uitgegeven door een publiek beroep op het spaarwezen;

2° de geldleningen aan coöperatieve vennootschappen die door de Nationale Raad van de Coöperatie zijn erkend;

3° de geldleningen verstrekt door in artikel 179 vermelde vennootschappen.

De interesten van de in het eerste lid bedoelde geldleningen worden als dividenden beschouwd:

- in zover de interesten hoger zijn dan de in artikel 55 gestelde grens;

- in zover het totaalbedrag van die geldleningen hoger is dan de som van de belaste reserves bij de aanvang van het belastbare tijdperk en het gestort kapitaal bij het einde van dat tijdperk.»»

VERANTWOORDING

1. Artikel 3 van het ontwerp brengt in artikel 1, eerste lid, van het Wetboek, de volgende wijzigingen aan :

- een vormwijziging wat het 1° betreft;
- de invoeging van een 2°bis betreffende de terugbetalingen van uitgiftepremies .

«Art. 18. — Sont considérés comme dividendes tous avantages attribués par une société, à quelque titre et sous quelque forme que ce soit, aux actions, parts et parts bénéficiaires, quelle que soit la dénomination de celles-ci.

Ne sont toutefois pas considérés comme dividendes les remboursements du capital libéré au sens de l'article 184, opérés conformément aux dispositions des lois coordonnées sur les sociétés commerciales.

Les dividendes ne comprennent pas les revenus visés à l'article 19, § 1er, 4°.

Art. 18bis. — Sont assimilés à des dividendes, dans la mesure indiquée ci-après, les intérêts de prêts d'argent, représentés ou non par des titres, consentis à une société par une personne qui est actionnaire ou associée de celle-ci ou qui y exerce un mandat ou des fonctions visés à l'article 32, alinéa 1er, 1°, ou, s'il s'agit d'une personne physique, par le conjoint de cette personne, ou par ses enfants mineurs ou ceux de son conjoint, lorsque cette personne ou son conjoint a la jouissance légale des revenus de ces enfants.

Ne sont pas compris dans les prêts visés à l'alinéa premier :

1° les obligations ou titres analogues émis par appel public à l'épargne;

2° les prêts à des sociétés coopératives agréées par le Conseil National de la Coopération;

3° les prêts consentis par les sociétés visées à l'article 179.

Les intérêts des prêts visés à l'alinéa premier sont considérés comme dividendes :

- soit dans la mesure où les intérêts excèdent la limite fixée à l'article 55;

- soit dans la mesure où le montant total de ces prêts excède la somme des réserves taxées au début de la période imposable et du capital libéré à la fin de cette période.»»

JUSTIFICATION

1. L'article 3 du projet apporte deux modifications à l'article 18, alinéa 1er, du Code :

- une modification de forme en ce qui concerne le 1°;
- l'insertion d'un 2°bis relatif au remboursement de primes d'émission.

2. Het ontwerp raakt niet aan het 3° van artikel 18, ingevoerd bij de wet van 28 juli 1992 ; dat punt 3° alleen al bevat vier alinea's en de formulering ervan is moeilijk begrijpbaar.

De wijzigingen die het ontwerp aanbrengt in artikel 18 lijken een uitstekende gelegenheid voor een herziening van de tekst om hem bevattelijker te maken.

De belastingplichtigen, van wie zeer zware financiële spanningen geëist worden, mogen van de wetgever verwachten dat hij probeert zijn belastingwetten begrijpelijk te maken.

Het amendement stelt voor om van het 3° van het huidige artikel 18 een nieuw artikel 18*bis* te maken dat alleen ten doel heeft vast te stellen in welke gevallen en in welke mate de interesten van geldleningen gelijkgesteld zijn met dividenden.

In vergelijking met de huidige tekst bevat de voorgestelde formulering van dit nieuwe artikel 18*bis* geen enkele verandering ten gronde.

3. De door het amendement voorgestelde wijziging van artikel 18 stemt overeen met de tekst van het 1° (geamendeerd door het ontwerp) en van het 2*bis* (ingevoerd door het ontwerp) van artikel 18 en van het laatste lid van dat artikel.

Het eerste lid brengt een vormwijziging aan in de door het ontwerp voorgestelde tekst; de formulering van die tekst is duidelijk niet erg geslaagd want men heeft het over voordelen «toegekend... verkregen...».

Het tweede lid van de voorgestelde tekst veronderstelt dat het voorgestelde amendement [nr. 1] op artikel 184 aangenomen wordt.

Als dat het geval is, bestaat er geen enkele reden om een aparte bepaling te wijden aan de terugbetaling van het gestorte kapitaal naar aanleiding van een kapitaalvermindering en van de terugbetaling van de uitgiftepremies: men kan ermee volstaan te doelen op de terugbetalingen van het gestorte kapitaal in de zin van artikel 184 en voor te schrijven dat die terugbetalingen zouden geschieden overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen: in geval van vermindering van het kapitaal in vennootschappen op aandelen en vzw's is een wijziging van de statuten vereist; daar staat tegenover dat de vennootschapswet geen enkele bijzondere regel bevat met betrekking tot de terugbetaling van de uitgiftepremies waartoe de algemene vergadering kan beslissen zonder dat zij daarvoor de voorschriften inzake kapitaalvermindering in acht moet nemen; gaat het om een vermindering van het maatschappelijk fonds van een coöperatieve vennootschap, dan is geen enkele statutenwijziging vereist mits de vermindering het minimumkapitaal niet aantast.

Het laatste lid van het voorgestelde artikel 18 neemt het laatste lid over van artikel 18 van de huidige tekst dat een beetje verloren staat achter het 3°.

2. Le projet ne touche pas au 3° de l'article 18, introduit par la loi du 28 juillet 1992, qui comporte à lui seul quatre alinéas et qui est rédigé de manière difficilement compréhensible.

Les modifications apportées par le projet à l'article 18 paraissent une bonne occasion pour revoir l'ensemble du texte en vue d'en améliorer la lisibilité.

Les contribuables auxquels on demande de payer des impôts fort lourds peuvent attendre du législateur qu'il s'efforce de rédiger la loi fiscale de manière intelligible.

L'amendement propose de faire du 3° de l'article 18 actuel un nouvel article 18*bis* consacré uniquement à déterminer dans quels cas et dans quelle mesure les intérêts des prêts sont assimilés à des dividendes.

La rédaction proposée de ce nouvel article 18*bis* ne comporte aucun changement de fond par rapport au texte actuel.

3. Quant au texte de l'article 18 proposé par l'amendement, il correspond au texte du 1° (amendé par le projet), du 2° (inchangé dans le projet) et du 2*bis* (introduit par le projet) de l'article 18, et du dernier alinéa de cet article.

L'alinéa 1er apporte une modification de forme au texte proposé par le projet : ce texte vise les avantages «attribués...obtenus...». Cette rédaction est évidemment malheureuse.

Quant à l'alinéa 2 du texte proposé, il suppose admis l'amendement [n° 1] proposé à l'article 184.

Si cet amendement est admis, il n'y a pas lieu de consacrer une disposition distincte au remboursement du capital libéré à la suite d'une réduction de capital et au remboursements de primes d'émission : il suffit de viser les remboursements de capital libéré au sens de l'article 184 et de prescrire que ces remboursements soient opérés conformément aux dispositions des lois coordonnées sur les sociétés commerciales : en cas de réduction de capital, dans les sociétés par actions et dans les SPRL, une modification des statuts est requise; en revanche, la loi sur les sociétés ne comporte aucune règle particulière pour le remboursement de primes d'émission, qui peut être décidé par l'assemblée générale sans que doivent être suivies les règles prescrites en matière de réduction de capital; lorsqu'il s'agit d'une réduction du fonds social d'une société coopérative, aucune modification des statuts n'est requise du moment que la réduction ne porte pas atteinte au capital minimum.

Le dernier alinéa de l'article 18 proposé reproduit le dernier alinéa de l'article 18 du texte actuellement en vigueur où il se trouve perdu après le 3°.

Nr. 14 VAN DE HEER REYNDERS

Art. 22

In het 2°, de voorgestelde § 2 vervangen als volgt:

« § 2. Wanneer, in geval van inbreng in bedrijfsafdelingen of van een algemeenheid van goederen met belastingvrijstelling ingevolge artikel 46, § 1, eerste lid, 2°, een goed, door de inbrenger op grond van artikel 47 verworven in herbelegging, in de inbreng begrepen is of wanneer de inbrengverkrijgende vennootschap zich onherroepelijk verbonden heeft die in dat artikel bedoelde herbelegging te verwezenlijken, wordt het op het tijdstip van de verrichting voorlopig niet belaste gedeelte van de meerwaarde als vermeld in artikel 47, ten name van de inbrenger definitief vrijgesteld.

Ten name van de inbrengverkrijgende vennootschap blijft voormelde meerwaarde - met inachtneming van de door artikel 190 vastgestelde voorwaarden - vallen onder de in artikel 47 vermelde regeling; het boekhoudkundig uitdrukken van die meerwaarde blijft zonder invloed op de vaststelling van het resultaat van het belastbaar tijdperk waarin de inbreng heeft plaatsgevonden. ».

VERANTWOORDING

Artikel 22 van het ontwerp voert in artikel 192 van het Wetboek een nieuwe § 2 in.

Die wijziging wordt verantwoord op de bladzijden 23 en 24 van de memorie van toelichting.

Het voorgestelde amendement bevat geen enkele fundamentele wijziging, maar strekt ertoe de tekst duidelijker te maken zodat hij begrijpelijker wordt voor de belastingplichtigen op wie de tekst uiteindelijk van toepassing is.

Nr. 15 VAN DE HEER REYNDERS

Art. 28

In het voorgestelde *primò*, de woorden «zijn vrijgesteld» vervangen door de woorden «waren vrijgesteld».

VERANTWOORDING

Het amendement strekt ertoe de formulering van de huidige tekst «die op het ogenblik van de verrichting waren vrijgesteld» in zijn oorspronkelijke lezing te herstellen.

Deze formulering is correcter dan de uitdrukking «die op het ogenblik van de verrichting zijn vrijgesteld».

N° 14 DE M. REYNDERS

Art. 22

Dans le 2°, remplacer le § 2 proposé par ce qui suit :

«§ 2. En cas d'apport de branches d'activité ou d'universalité réalisé sous le bénéfice de l'article 46, § 1er, alinéa 1er, 2°, lorsqu'un bien acquis en emploi par l'apporteur conformément à l'article 47 est compris dans l'apport ou lorsque la société bénéficiaire de l'apport s'est engagée irrévocablement à réaliser le emploi visé par cet article, la partie de la plus-value visée à l'article 47 qui était provisoirement exonérée au moment de l'apport est définitivement exonérée dans le chef de l'apporteur.

Dans le chef de la société bénéficiaire de l'apport, ladite plus-value continue à bénéficier du régime de l'article 47 moyennant le respect des conditions prescrites par l'article 190; l'expression comptable de cette plus-value reste sans incidence sur la détermination du résultat de la période imposable pendant laquelle l'apport a eu lieu».

JUSTIFICATION

L'article 22 du projet introduit un nouveau § 2 dans l'article 192 du Code.

Cette modification est justifiée dans l'exposé des motifs, p. 23 et 24.

L'amendement proposé ne comporte aucune modification de fond, mais tend à rendre le texte plus clair de manière à en faciliter la compréhension par les contribuables auxquels il est destiné à s'appliquer.

N° 15 DE M. REYNDERS

Art. 28

Au 1°, dans le 1° proposé, remplacer les mots «qui sont exonérées au moment de l'opération» par les mots «qui étaient exonérées au moment de l'opération».

JUSTIFICATION

L'amendement tend à rétablir la formulation du texte actuel : «qui étaient exonérées au moment de l'opération».

Cette formulation est plus exacte que l'expression «qui sont exonérées au moment de l'opération».

Het gaat immers om meerwaarden die al waren vrijgesteld ten name van de opgeslorpte of gesplitste vennootschap *vóór* de fusie of de splitsing plaatsvond.

Nr. 16 VAN DE HEER REYNDERS

Art. 29

In 3°, de voorgestelde tekst vervangen door wat volgt :

«Voor de toepassing van dit Wetboek worden de meerwaarden die werden verwezenlijkt of vastgesteld naar aanleiding van een verrichting die valt onder artikel 211, §1, geacht niet te zijn verwezenlijkt in hoofde van de vennootschap of vennootschappen die de overdracht verkrijgt of verkrijgen van het maatschappelijk vermogen van de vennootschap die wordt opgeslorpt, van de gefuseerde vennootschappen of van de gesplitste vennootschap.».

VERANTWOORDING

Artikel 29, 3°, van het ontwerp voegt aan artikel 212 van het Wetboek, dat betrekking heeft op de regeling die geldt voor de overnemende vennootschappen en de vennootschappen die uit een splitsing zijn ontstaan ingevolge belastingvrije fusie of splitsing van vennootschappen, het volgende lid toe :

«Voor de toepassing van dit Wetboek worden de in artikel 211, §1, eerste lid, 1°, bedoelde meerwaarden die naar aanleiding van die verrichting worden verwezenlijkt of vastgesteld *[met andere woorden de vrijgestelde fusie of splitsing]*, geacht niet te zijn verwezenlijkt.»

Volgens de memorie van toelichting strekt die bepaling ertoe «het administratieve standpunt te bevestigen luidens hetwelk de «inbrengmeerwaarden» *[die werden verwezenlijkt naar aanleiding van een vrijgestelde fusie of splitsing]* moeten worden aangemerkt als niet verwezenlijkte meerwaarden waarop alle fiscale bepalingen terzake van toepassing zijn (onder meer het vervullen van de «onaantastbaarheidsvoorwaarde» met betrekking tot de uitgedrukte inbrengmeerwaarden op activabestanden, ...)» (memorie van toelichting, blz. 19).

Voor de correcte voorlichting van het parlement, ware het wenselijk geweest dat de memorie van toelichting zou hebben vermeld dat dit «administratieve standpunt» door het Hof van Cassatie werd veroordeeld in een arrest van 26 september 1997 (JDF, 1998, blz. 34).

De indiener van het amendement trekt evenwel niet in twijfel dat de wetgeving behoort te worden aangepast in de zin die de indieners van het ontwerp wensen.

Het voorgestelde amendement strekt er uitsluitend toe de bepaling op een begrijpelijke manier te formuleren.

En effet, il s'agit de plus-values qui étaient exonérées dans le chef de la société absorbée ou scindée *avant* la fusion ou la scission.

Nº 16 DE M. REYNDERS

Art. 29

Au 3°, remplacer le texte proposé par ce qui suit :

«Pour l'application du présent Code, les plus-values réalisées ou constatées à l'occasion d'une opération régie par l'article 211, § 1er, sont considérées comme des plus-values non réalisées dans le chef de la ou des sociétés bénéficiaires du transfert de l'avoir social de la société absorbée, des sociétés fusionnées ou de la société scindée.»

JUSTIFICATION

En son 3°, l'article 29 du projet ajoute à l'article 212 du Code, relatif au régime des sociétés absorbantes ou nées de la scission à la suite de fusion ou de scission immunisée, l'alinéa suivant:

«Pour l'application du présent Code, les plus-values visées à l'article 211, § 1er, alinéa 1er, 1°, réalisées ou constatées à l'occasion de cette opération *[c'est-à-dire la fusion ou la scission immunisée]* sont considérées comme non réalisées.»

Selon l'exposé des motifs, cette disposition «vise à confirmer le point de vue administratif aux termes duquel les plus values d'apport *[réalisées à l'occasion d'une fusion ou d'une scission imunitée]* doivent être considérées comme des plus-values non réalisées auxquelles s'appliquent toutes les dispositions fiscales en la matière (entre autres le respect de la condition d'intangibilité en ce qui concerne les plus-values d'apport exprimées sur des éléments d'actif,...)» (exposé des motifs, p. 19).

Pour la correcte information du parlement, il aurait été souhaitable que l'exposé des motifs rappelle que ce «point de vue administratif» a été condamné par la Cour de cassation dans un arrêt du 26 septembre 1997 (JDF, 1998, p. 34).

Cela dit, l'auteur de l'amendement ne met pas en doute l'opportunité de modifier la législation dans le sens voulu par les auteurs du projet.

L'amendement proposé vise seulement à rédiger la disposition de manière compréhensible.

D. REYNDERS